

ZAKON

O UPOTREBI SRPSKOG JEZIKA U JAVNOM ŽIVOTU I ZAŠТИTI I OČUVANJU ĆIRILIČKOG PISMA

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se upotreba srpskog jezika u javnom životu i mere za zaštitu i očuvanje ciriličkog pisma, kao matičnog pisma.

Pojmovi

Član 2.

Srpskim jezikom, u smislu ovog zakona, smatra se standardizovani tip srpskog jezika, kao sredstvo i opšte dobro nacionalne kulture.

Matičnim pismom, u smislu ovog zakona, smatra se standardizovani tip cirilice srpskog jezika, koja predstavlja uporište nacionalnog identiteta.

Obavezna upotreba srpskog jezika i ciriličkog pisma

Član 3.

Srpski jezik i ciriličko pismo, kao matično pismo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje službena upotreba jezika i pisama, obavezno se upotrebljava u radu državnih organa, organa autonomnih pokrajina, gradova i opština, ustanova, privrednih društava i drugih organizacija kad vrše javna ovlašćenja, u radu javnih preduzeća i javnih službi, kao i u radu drugih organizacija kad vrše poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje službena upotreba jezika i pisama.

U ustanovama i drugim oblicima organizovanja u oblasti obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje), obrazovno-vaspitni rad ostvaruje se na srpskom jeziku i ciriličkom pismu, u skladu sa zakonima u oblasti obrazovanja.

Srpski jezik i ciriličko pismo, kao matično pismo, obavezno se upotrebljava i u radu i poslovanju, odnosno obavljanju delatnosti:

1) privrednih društava i drugih oblika organizovanja koji posluju odnosno obavljaju delatnost sa većinskim učešćem javnog kapitala;

2) privrednih društava i drugih oblika organizovanja u oblasti naučnoistraživačke delatnosti koji se ne osnivaju po propisima o javnim službama a koji posluju odnosno obavljaju delatnost sa većinskim učešćem javnog kapitala;

3) profesionalnih i strukovnih udruženja koja predstavljaju svoju oblast na nacionalnom i međunarodnom nivou;

4) Javne medijske ustanove „Radio-televizija Srbije” i Javne medijske ustanove „Radio-televizija Vojvodine”, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javni medijski servisi i ovim zakonom.

Obavezna upotreba srpskog jezika i ciriličkog pisma, kao matičnog pisma, od strane subjekata iz stava 3. ovog člana obuhvata i pravni promet i uključuje i ispisivanje poslovног imena odnosno naziva, sedišta, delatnosti, naziva roba i usluga, uputstava za upotrebu, informacija o svojstvima robe i usluga, garancijskih uslova, ponuda, računa (faktura) i potvrda.

Obavezna upotreba jezika i pisma u smislu st. 3. i 4. ovog člana ne odnosi se na:

- 1) privatnu komunikaciju koja isključuje kontekst obavezne upotrebe jezika i pisma;
- 2) pisanje i upotrebu ličnih imena;
- 3) dvojezične publikacije, knjige i kompjuterske programe (osim njihovih opisa i uputstava);
- 4) prihvaćenu naučnu i tehničku terminologiju;
- 5) naučna i umetnička dela;
- 6) naučnu i obrazovnu delatnost škola na stranim jezicima, dvojezičnih škola, kurseva stranih jezika, u skladu sa posebnim propisima;
- 7) žigove i oznake geografskog porekla.

Savet za srpski jezik

Član 4.

Vlada osniva Savet za srpski jezik, koji prati i analizira stanje u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i sprovođenja mera zaštite i očuvanja ciriličkog pisma, kao matičnog pisma i daje preporuke, predloge i stručna mišljenja radi unapređenja tog stanja.

Savet se obrazuje na predlog ministarstva nadležnog za poslove kulture, posebnim aktom Vlade, kojim se utvrđuju i njegovi zadaci i sastav.

U Savetu natpolovičnu većinu čine predstavnici jezičke struke koji se imenuju na predlog Odbora za standardizaciju srpskog jezika.

Poreske i druge administrativne olakšice

Član 5.

Republičkim, pokrajinskim i lokalnim propisima, u skladu sa posebnim zakonima, mogu se ustanoviti poreske i druge administrativne olakšice za privredne i druge subjekte koji u svom poslovanju odnosno u obavljanju svoje delatnosti odluče da koriste ciriličko pismo, što uključuje i korišćenje ciriličkog pisma u elektronskim medijima i prilikom izdavanja štampanih javnih glasila.

Poreske olakšice iz stava 1. ovog člana mogu se uvoditi isključivo poreskim zakonima.

Upotreba na kulturnim i drugim manifestacijama

Član 6.

Kulturne i druge manifestacije koje se finansiraju ili sufinasiraju iz javnih sredstava moraju imati logo ispisan na ciriličkom pismu, u skladu sa propisima prema kojima se organizuju.

Sistem zaštite i očuvanja srpskog jezika i ciriličkog pisma

Član 7.

Sistem zaštite i očuvanja srpskog jezika i ciriličkog pisma predstavlja:

- 1) jedinstven pristup svih nadležnih organa i organizacija očuvanju srpskog jezika i ciriličkog pisma kao matičnog pisma;
- 2) zaštitu srpskog jezika i ciriličkog pisma i prenošenje budućim generacijama u izvornom obliku;

- 3) stvaranje neophodnih uslova za očuvanje srpskog jezika i ćiriličkog pisma i preuzimanje potrebnih mera za jačanje svesti o značaju njihovog korišćenja;
- 4) širenje saznanja o vrednostima srpskog jezika i ćiriličkog pisma;
- 5) podsticanje pravilnog izražavanja, poznavanja i pravilne upotrebe srpskog jezika i ćiriličkog pisma i
- 6) zaštita srpskog jezika od uticaja ideoloških i političkih pokreta na njegovu standardizaciju.

Društvena briga o zaštiti i očuvanju srpskog jezika i ćiriličkog pisma

Član 8.

Društvena briga o zaštiti i očuvanju srpskog jezika i ćiriličkog pisma ogleda se naročito u:

- 1) promovisanju, očuvanju, negovanju i obaveznoj primeni norme standardnog srpskog jezika i ćiriličkog pisma,
- 2) očuvanju i širenju poštovanja za dijalekte u njihovoј specifičnoj funkcionalnoj upotrebi,
- 3) podršci proučavanju i afirmaciji srpskog pisanog nasleđa i njegovoј zaštiti od prisvajanja i falsifikovanja i
- 4) podršci zaštite i očuvanja srpskog jezika i ćiriličkog pisma u zemlji i inostranstvu.

Nadzor

Član 9.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za kulturu.

Kaznene odredbe

Član 10.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, ako postupa suprotno odredbama člana 3. st. 3. i 4. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 15.000 do 100.000 dinara.

Stupanje na snagu i početak primene zakona

Član 11.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje predloženog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 17. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se ustanove dodatne mere čiji je cilj negovanje srpskog jezika i ćiriličkog pisma, kao kulturnih i tradicionalnih vrednosti, i pospeši šira upotreba ćiriličkog pisma u javnom životu, s obzirom na istorijski, kulturni i identitetski značaj ovog pisma.

III. OBJAŠNjENjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. Predloga zakona utvrđuje se predmet zakona, a odredbom člana 2. definišu se pojmovi srpskog jezika i ćiriličkog pisma, kao matičnog pisma srpskog jezika.

Mere koje se predviđaju za zaštitu i očuvanje ćiriličkog pisma imaju u suštini dvojaki karakter. Prve su obavezujuće, i one šire krug subjekata koji su u obavezi da koriste ćiriličko pismo. Prema predloženim rešenjima to bi bili svi subjekti koji posluju ili obavljaju delatnost sa većinskim učešćem javnog kapitala (član 3. Predloga zakona). Obaveza upotrebe ćiriličkog pisma već je predviđena Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama za državne, pokrajinske i lokalne organe vlasti, javna preduzeća i javne službe, imaoce javnih ovlašćenja i dr.

Drugi skup mera je stimulativne prirode i on je prvenstveno usmeren na privatni sektor, pre svega na sredstva javnog informisanja u privatnom vlasništvu, s obzirom na njihov značaj u javnom životu. Te mere se odnose na mogućnost ustanavljanja, na osnovu posebnih propisa, poreskih i drugih administrativnih olakšica za subjekte u privatnom sektoru koji se odluče da koriste u svom radu i poslovanju ćiriličko pismo (član 5).

Značajna mera je i osnivanje posebnog Saveta Vlade za srpski jezik, koji će sa stručnog stanovišta pratiti i analizirati stanje u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i sprovođenja mera radi zaštite i očuvanja ćiriličkog pisma, kao matičnog pisma i predlagati mere za unapređenje stanja u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i zaštite i očuvanja ćiriličkog pisma, kao matičnog pisma srpskog jezika (član 4). Predlaže se i uređivanje sistema zaštite i očuvanja srpskog jezika i ćiriličkog pisma i društvene brige o ovim vrednostima (čl. 7. i 8).

Predviđeno je da nadzor nad sprovođenjem odredaba zakona vrši ministarstvo nadležno za kulturu (član 9).

Radi efikasne primene predloženih rešenja, predviđene su i novčane kazne za postupanje suprotno odredbama predloženog zakona (član 10).

Predlaže se da se početak primene zakona odloži za šest meseci od stupanja na snagu zakona, da bi subjekti kojima su propisane obaveze imali dovoljno vremena da svoj rad i poslovanje prilagode novim zakonskim rešenjima (član 11).

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezrediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se usvajanje zakona po hitnom postupku zato što bi u suprotnom moglo doći do štetnih posledica za rad organa i organizacija u smislu ugrožavanja srpskog jezika i čiriličkog pisma, kao kulturnih i tradicionalnih vrednosti srpskog naroda u zemlji i regionu.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

Pokazatelji koji se prate u ovoj oblasti se odnose na odnos prema srpskom jeziku i ciriličkom pismu, kao kulturnim i tradicionalnim vrednostima u našoj zemlji.

Ovi pokazatelji se prate zbog ogromnog istorijskog, kulturnog i identitetskog značaja ovog pisma u našoj zemlji.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U predmetnoj oblasti se nije sprovodio dokument javne politike ili propis, s toga nije moguće predstaviti rezultate sprovođenja istih.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže su: pre svega Zakon o službenoj upotrebi jezika i pisma, ali na indirekstan način i niz drugih zakona koji se odnose na korišćenje srpskog jezika i ciriličkog pisma.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Ćirilica je u ovom zakonu kvalifikovana kao *matično pismo* srpskog jezika, s obzirom na njenu milenijumsku tradiciju u srpskoj kulturi i s obzirom na činjenicu da je ona, uprkos tako dugoj tradiciji, ugrožena u mnogim područjima javnog života u našoj zemlji i regionu. Odredbama ovog zakona ćirilici se obezbeđuje status koji joj pripada kao pismu većinskog naroda u našoj zemlji.

5) Koja promena se predlaže?

Mere koje se predviđaju za zaštitu i očuvanje ciriličkog pisma imaju u suštini dvojaki karakter.

Prve su obavezujuće, i one šire krug subjekata koji su u obavezi da koriste ciriličko pismo. Prema predloženim rešenjima to bi bili svi subjekti koji posluju ili obavljaju delatnost sa većinskim učešćem javnog kapitala. Obaveza upotrebe ciriličkog pisma već je predviđena Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama za državne, pokrajinske i lokalne organe vlasti, javna preduzeća i javne službe, imaoce javnih ovlašćenja i dr.

Drugi skup mera je stimulativne prirode i on je prvenstveno usmeren na privatni sektor, pre svega na sredstva javnog informisanja u privatnom vlasništvu, s obzirom na njihov značaj u javnom životu. Te mere se odnose na mogućnost ustanavljanja, na osnovu posebnih propisa, poreskih i drugih administrativnih

olakšica za subjekte u privatnom sektoru koji se odluče da koriste u svom radu i poslovanju čiriličko pismo.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Donošenje zakona je neophodno i predstavlja rešenje za sveobuhvatno regulisanje obezbeđivanja institucionalne osnove za detaljno uređenje očuvanja srpskog jezika i čiriličkog pisma, naročito imajući u vidu činjenicu da u pravnom prometu već postoji Zakon o službenoj upotrebi jezika i pisama, kome je ovaj zakon dodatna podrška.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Odredbe Predloga zakona će uticati na različite načine na određene ciljne grupe. Tako će, s jedne strane, on doneti mere koje su obavezujuće, i one šire krug subjekata koji su u obavezi da koriste čiriličko pismo. Prema predloženim rešenjima to bi bili svi subjekti koji posluju ili obavljaju delatnost sa većinskim učešćem javnog kapitala. Obaveza upotrebe čiriličkog pisma već je predviđena Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama za državne, pokrajinske i lokalne organe vlasti, javna preduzeća i javne službe, imaoce javnih ovlašćenja i dr.

S druge strane, on predviđa i mere koje su stimulativne prirode koje se odnose na privatni sektor, pre svega na sredstva javnog informisanja u privatnom vlasništvu, s obzirom na njihov značaj u javnom životu. Te mere se odnose na mogućnost ustanavljanja, na osnovu posebnih propisa, poreskih i drugih administrativnih olakšica za subjekte u privatnom sektoru koji se odluče da koriste u svom radu i poslovanju čiriličko pismo.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Ne.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

U slučaju nedonošenja zakona ne bi se ostvarilo potrebno obezbeđivanje institucionalne zaštite srpskog jezika i čiriličkog pisma i to bi dovelo do daljeg smanjivanja stepena njihove upotrebe u svakodnevnoj komunikaciji.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Nije relevantno.

PRILOG 3:
Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Odredbama ovog predloga zakona definiše se društvena briga o jeziku i matičnom pismu, i njihova zaštita, bez kojih se ne može obezbediti ni odgovarajući status službenog jezika i matičnog pisma u celokupnom javnom životu i pravnom prometu. Ta razgranata i koordinirana aktivnost, i u nauci i izvan nje, i kod nas i u svetu, označava se terminom *jezička politika*. Odredbama ovog predloga utvrđen je temeljni sadržaj jezičke politike i identifikovane su institucije pozvane da, u saradnji s državnim organima, vode i sprovode jezičku politiku, koja ima i stručno-naučne, i pravno-političke, i pragmatičke aspekte. Osetljivost ovih pitanja razlog je više da se ona ne ostavljuju nerešena, da se guraju na marginu društvenog života, ili čak da se smatraju ishitrenim ili nepostojećim. O društvenoj brizi za jezik i pismo ne svedoče samo zemlje sa složenom jezičkom i etničkom strukturom (npr. Belgija, Rumunija, Slovačka, Švajcarska, Španija, Italija, Finska) nego i pribaltičke zemlje pa i neke zemlje sa simboličkom ili tradicionalno potisnutom višejezičnošću (npr. Francuska, Poljska), ali i zemlje na prostoru bivše SFRJ.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

1) pojačan sistem zaštite srpskog jezika i ciriličkog pisma.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Da.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opšthih odnosno posebnih ciljeva?

U svom radu i poslovanju, odnosno obavljanju delatnosti do 1.1.2023. godine, 100% privrednih subjekata koji posluju sa većinskim učešćem javnog kapitala, profesionalnih i strukovnih udruženja, koja predstavljaju svoju oblast na nacionalnom i međunarodnom nivou, upotrebljavaće cirilično pismo u skladu sa ovim zakonom, dok bi izvor provere bili godišnji izveštaji o sprovedenom nadzoru u skladu sa Zakonom o upotrebi srpskog jezika u javnom životu i zaštiti i očuvanju ciriličkog pisma.

PRILOG 4:
Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana "status quo" opcija?

U toku analize razmatrana je mogućnosti status quo – ne donošenje Zakona o upotrebi srpskog jezika u javnom životu i zaštiti i očuvanju ciriličkog pisma. Ova opcija nije održiva iz razloga što bez nje nije moguće obezbediti potpuno očuvanje srpskog jezika i ciriličkog pisma.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

U toku analize razmatrana je mogućnosti nedonošenja zakona. Ova opcija nije održiva iz razloga što više nije moguće bez zakonskog okvira obezbediti potpuno očuvanje srpskog jezika i ciriličkog pisma.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Predlogom zakona su predviđene i mere koje su stimulativne prirode koje se odnose na privatni sektor, pre svega na sredstva javnog informisanja u privatnom vlasništvu, s obzirom na njihov značaj u javnom životu. Te mere se odnose na mogućnost ustanavljanja, na osnovu posebnih propisa, poreskih i drugih administrativnih olakšica za subjekte u privatnom sektoru koji se odluče da koriste u svom radu i poslovanju ciriličko pismo.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Predlogom zakona je radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Vlade i davanja predloga, mišljenja i stručnih obrazloženja, predviđeno da Vlada obrazuje posebno telo, tj. Savet Vlade za srpski jezik, koji će sa stručnog stanovišta pratiti i analizirati stanje u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i sproveđenja mera radi zaštite i očuvanja ciriličkog pisma, kao matičnog pisma i predlagati mere za unapređenje stanja u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i zaštite i očuvanja ciriličkog pisma, kao matičnog pisma srpskog jezika.

5) Da li se promena može postići kroz sproveđenje informativno-edukativnih mera?

Ove mere su takođe važne.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sproveđenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Da. Postoje više udruženja građana koji se zalažu za pojačanje stepena zaštite i korišćenja srpskog jezika i ciriličkog pisma.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sproveđenje identifikovanih opcija?

Da.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Opcija je puna primena regulatorne postojećeg Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama i nakon njegovog usvajanja i ovog Predloga zakona.

PRILOG 5:
Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

U predstojećem periodu neće biti značajnijih efekata na javne prihode i rashode.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Nije potrebno obezbeđivanje dodatnih sredstava u budžetu.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Nema dodatnih troškova.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Da.

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Ukoliko se kroz posebne propise usvoje stimulativne mere za korišćenje srpskog jezika i ciriličkog pisma, efekti će biti smanjivanje troškova za druge institucije i privatni sektor.

PRILOG 6:
Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predlog zakona neće stvoriti dodatne troškove za privredu.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Ne.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenčije i na koji način?

Ne.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Ne.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Ne.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nije relevantno.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija neće građanima prouzrokovati troškove, a nematerijalne koristi se odnose na očuvanje tradicije.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Ne.

3) Na koje društvene grupe,a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mlađi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Ne.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti,

otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Ne.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektne diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Predlog zakona ne diskriminiše ni jednu kategoriju lica, jer oni svoja prava ravnopravno ostvaruju kroz primenu Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisma.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Ne.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Ne.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Ne.

PRILOG 8: **Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu**

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetsku efikasnost i obnovljive izvore energije?

Predlog zakona ne prouzrokuje nikakav uticaj na životnu sredinu, uključujući vodu, vazduh i obnovljive izvore energije.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Predlog zakona ne prouzrokuje nikakav uticaj na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Predlog zakona neće proizvesti nikakav uticaj na zdravlje ljudi.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Predlog zakona ne predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Predlog zakona ne utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast.

PRILOG 9:
Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Predlogom zakona je radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Vlade i davanja predloga, mišljenja i stručnih obrazloženja, predviđeno da Vlada obrazuje posebno telo, tj. Savet Vlade za srpski jezik, koji će sa stručnog stanovišta pratiti i analizirati stanje u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i sprovođenja mera radi zaštite i očuvanja ciriličkog pisma, kao matičnog pisma i predlagati mere za unapređenje stanja u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i zaštite i očuvanja ciriličkog pisma, kao matičnog pisma srpskog jezika.

Osim toga, Ministarstvo kulture i informisanja će vršiti nadzor nad primenom ovog zakona, tako što će ministarstava, koja vrše nadzor nad poslovanjem u oblastima iz svojih nadležnosti, dostavljati spisak subjekata nadzora nad kojima će se vršiti nadzor primene ovog zakona.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Nije potrebno sprovođenje dodatnih mera za poboljšanje kapaciteta javne uprave.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nije potrebno.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Ne.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Ne.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sproveđe izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Predlogom zakona je radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Vlade i davanja predloga, mišljenja i stručnih obrazloženja, predviđeno da Vlada obrazuje posebno telo, tj. Savet Vlade za srpski jezik, koji će sa stručnog stanovišta pratiti i analizirati stanje u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i sprovođenja mera radi zaštite i očuvanja čiriličkog pisma, kao matičnog pisma i predlagati mere za unapređenje stanja u oblasti upotrebe srpskog jezika u javnom životu i zaštite i očuvanja čiriličkog pisma, kao matičnog pisma srpskog jezika.

Osim toga, republičkim, pokrajinskim i lokalnim propisima, u skladu sa posebnim zakonima, mogu se ustanoviti poreske i druge administrativne olakšice za privredne i druge subjekte koji u svom poslovanju odnosno u obavljanju svoje delatnosti odluče da koriste čiriličko pismo, što uključuje i korišćenje čiriličkog pisma u elektronskim medijima i prilikom izdavanja štampanih javnih glasila.

PRILOG 10:
Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Da.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Nije potrebno sprovođenje javne nabavke.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne.

**INFORMACIJA O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA U TOKU IZRADE NACRTA
ZAKONA O UPOTREBI SRPSKOG JEZIKA U JAVNOM ŽIVOTU I ZAŠТИTI I
OČUVANJU ĆIRILIČKOG PISMA**

1) Da li su u toku izrade nacrta propisa sprovedene konsultacije sa ciljnim grupama i zainteresovanim stranama* (ako nisu sprovedene potrebno je navesti razlog)?

U toku izrade Nacrta zakona o upotrebi srpskog jezika u javnom životu i zaštiti i očuvanju ćiriličkog pisma, sprovedene su konsultacije sa Ministarstvom prosvjete i kulture Republike Srpske gde se takođe donosi zakona slične sadržine, a u cilju ujednačavanja teksta oba zakona u navećoj mogućoj meri. Osim toga republički sekretarijat za zakonodavstvo Republike Srbije je intezivno učestvovao u pisanju nacrta ovog zakona.

2) U kom vremenskom periodu su sprovedene konsultacije?

Konsultacije su sprovedene u prethodnih nekoliko meseci.

3) Koje metode/tehnike konsultacija su korišćene (fokus grupa, okrugli sto, polustrukturirani intervju, panel, anketa, prikupljanje pisanih komentara, itd.)?

Konsultacije su sprovedene putem razmene pisanih komentara i direktnе komunikacije.

4) Ko su bili učesnici konsultativnog procesa?

Učesnici su bili predstavnici Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije, predstavnici Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo Republike Srbije.

5) Koje primedbe, sugestije i komentari upućeni tokom sprovođenja procesa konsultacija su prihvaćeni i uvršteni tekst u predloga/nacrta propisa?**

Prihvaćene su one primedbe i sugestije Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske koje su u skladu sa našim zakonodavnim sistemom.

6) Koje primedbe, sugestije i komentari upućeni tokom sprovođenja procesa konsultacija nisu uvaženi i koji su razlozi za njihovo neprihvatanje?**

Nisu prihvaćene su one primedbe i sugestije Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske koje nisu u skladu sa našim zakonodavnim sistemom.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**1. Ovlašćeni predлагаč propisa: Vlada**

Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o upotrebi srpskog jezika u javnom životu i zaštiti i očuvanju ćiriličkog pisma

Draft law on the use of the Serbian language in public life and the protection and preservation of the Cyrilic alphabet

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativnu sadržinu Predloga zakona

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, /

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, /

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje primarni izvori prava EU koji uređuju ovu materiju.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje sekundarni izvori prava EU koji uređuju ovu materiju.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

Ne postoje ostali izvori prava EU koji uređuju ovu materiju.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost, /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije. /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Nema odgovarajućih propisa Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost Predloga zakona.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik? /

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti. /